



БУЏЕТ ЗА ГРАЂАНЕ



ОПШТИНА ШАМАЦ
Јануар 2025. године

www.opstinasamac.org



1. УВОДНА РИЈЕЧ

Поштовани грађани,

С циљем транспарентног рада општинске управе општине Шамац и транспарентнијег и једноставнијег начина приказивања буџета општине Шамац као најзначајнијег документа представљамо Буџет за грађане.

С обзиром да су буџетска средства јавна, намјера је да кроз Буџет за грађане представимо поједностављени приказ буџетских кретања, приказујући начин и изворе прикупљања средстава, динамику утрошка средстава, надлежности општине Шамац у погледу финансирања одређених категорија и друге сегменте везане за буџет.

Примарни циљ Буџета за грађане је да приближи буџет грађанима као крајњим корисницима буџета, транспарентно прикажу начин утрошка средстава и мотивишу грађане за активније укључивање у процес доношења буџета.

2. ШТА ЈЕ БУЏЕТ

Буџет представља документ који чини план прихода и расхода у једној буџетској односно календарској години, са приказаним изворима прихода, приказаним планом утрошка средстава по буџетским позицијама и буџетским корисницима.

Буџетска средства у једној фискалној години чине буџетски приходи, примици за нефинансијску имовину односно средства остварена по основу продаје сталне имовине, примици од финансијске имовине и задуживања, неутрошена намјенска средства буџетских грантова и трансфера из ранијих периода и суфицит распоређен одлуком надлежног органа.

Буџетске приходе чине јавни приходи, текући и капитални грантови из земље и иностранства и трансфери примљени од других буџетских јединица.

Јавни приходи су приходи утврђени у складу са законом и остварени по основу пореза, такса, доприноса, накнада и других прихода којима се финансирају права и дужности Републике, општина, градова и фондова.

Буџетски грантови су бесповратна финансијска средства добијена од домаћих или страних физичких и правних лица, која су укључена у приходе буџета.

3. ПРОЦЕС ПРИПРЕМЕ И ДОНОШЕЊА БУЏЕТА

Припреме за доношење буџета почињу половином године са разматрањем Документа оквирног буџета за трогодишњи период које усваја Влада Републике Српске у коме су дефинисане смејернице и упутства за наредну фискалну годину. Након тога, а најкасније до 20.07. текуће године, Одјељење за финансије доставља упутство за припрему буџета за наредну фискалну годину свим буџетским корисницима.

Након прикупљених захтјева Одјељење за финансије, уз консултације са буџетским корисницима, израђује Нацрт буџета за наредну годину и упућује га Начелнику општине на усвајање. Усвојени Нацрт буџета од стране Начелника уз претходну добијену сагласност или препоруке Министарства финансија се упућује Скупштини на разматрање и усвајање и то најкасније до 15.11. текуће године за наредну годину.

Начелник општине заједно са Одјељењем за финансије организује јавне расправе на предложени Нацрт буџета за наредну фискалну годину. Приједлог буџета, уз претходно обављене јавне расправе, размотрене приједлоге и сугестије од стране буџетских корисника, невладиног сектора и грађана и уз прибављено мишљење од стране Министарства финансија се упућује Скупштини на разматрање и усвајање најкасније до 15.12. текуће године за наредну фискалну годину.

4. УЧЕЋШЕ ГРАЂАНА У ПРИПРЕМИ И ДОНОШЕЊУ БУЏЕТА

Буџет представља најважнији документ који општинска управа предлаже а Скупштина општине усваја и у суштини одређује правце и начине функционисања локалне самоуправе.

Собзиром да је локална самоуправа опредјељена за обезбјеђивање несметаног функционисања институција у сврху првенствено пружања услуга грађанима, обезбјеђивања остваривања права из различитих области у складу са позитивним законским рјешењима, санације, одржавања и изградње комуналне инфраструктуре, обезбјеђивања подршке функционисања и развитка невладиног, друштвеног и привредног сектора јасно је да је грађанин најважнији фактор у процесу доношења буџета.

Облици укључивања грађана у процес припреме и доношења буџета могу бити различити и они се одвијају у континуитету током читаве године. Огледају се у појединачним захтјевима грађана према општинској администрацији и надлежним Одјељењима, у иницијативама мјештана мјесних заједница за рјешавање проблема у мјестима из којих долазе, у предлозима и иницијативама Савјета мјесних заједница, предлозима и иницијативама невладиног сектора и других организација, предлозима одборника и клубова одборника у Скупштини општине и кроз јавне расправе које се организују приликом доношења буџета.

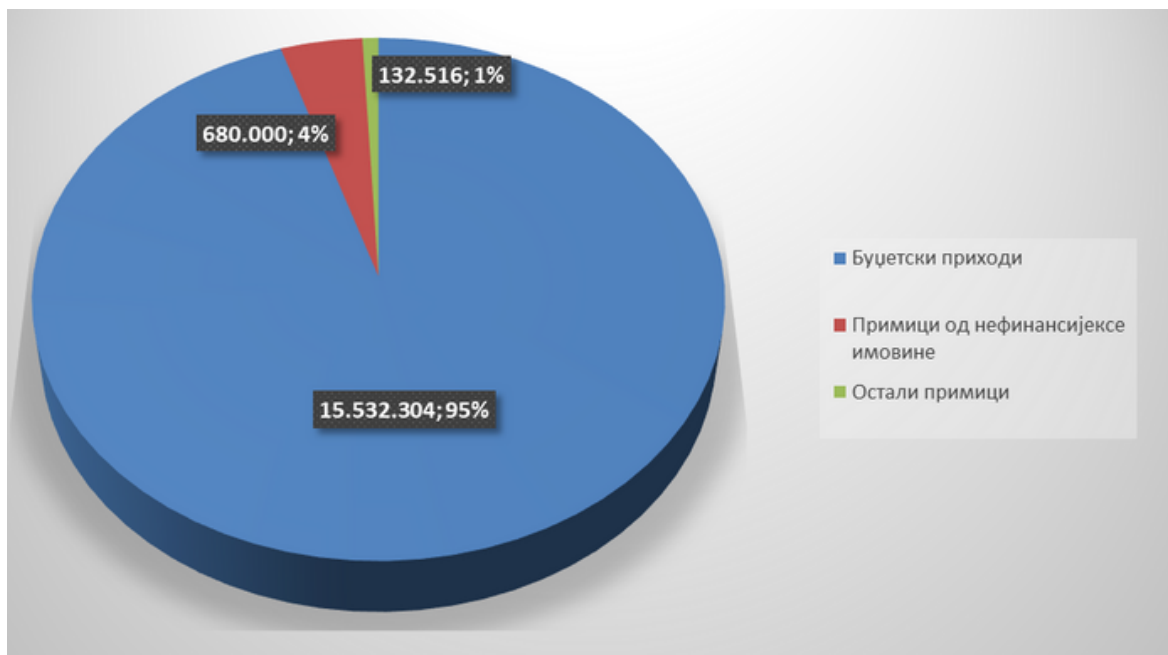
5. ШТА ЧИНИ УКУПНЕ БУЏЕТСКЕ ПРИХОДЕ

Буџет општине се пуни на основу припадајућег дијела прихода по основу пореза, такси, накнада и других прихода који се дијеле између општина и Републике као и других корисника на основу законских рјешења.

Структуру буџета чине порески приходи, непорески приходи, приходи од финансијске имовине, приходи од нефинансијске имовине и задуживања, трансфери и грантови.

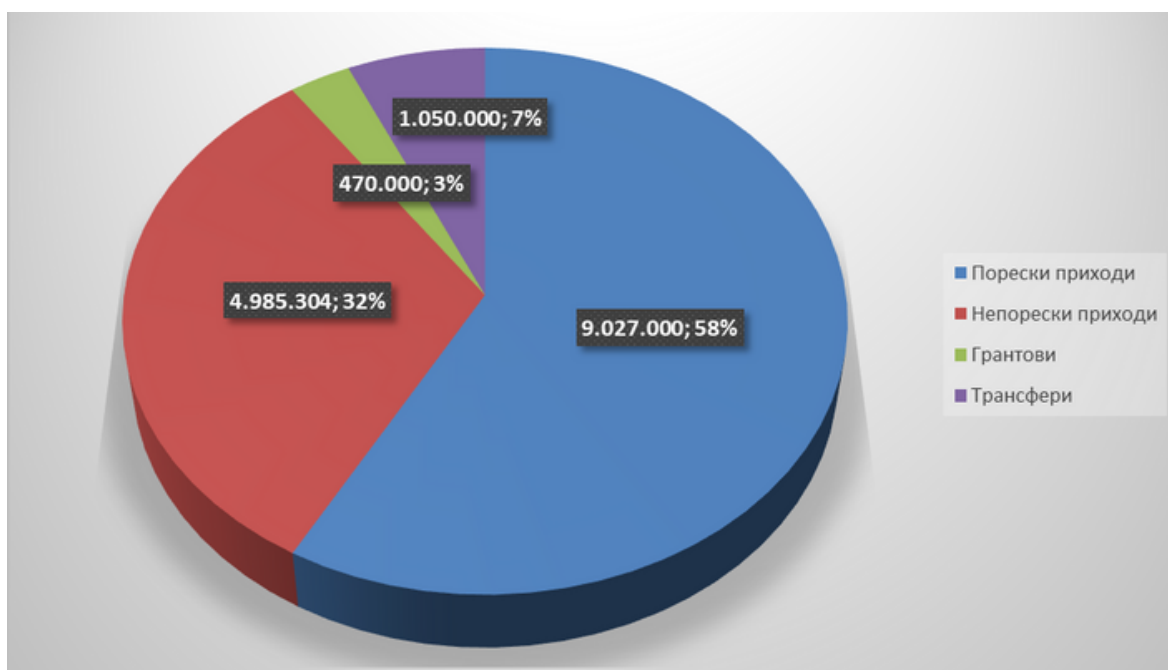
Врста прихода	Република Српска	Општина Шамац
Приходи по основу припадајућег дијела индиректних пореза	72%	24% (све општине) Коефицијент за општину Шамац 0,012694
Порез на лична примања и приходи од самосталне дјелатности	75%	25%
Порез на имовину (непокретност)	-	100%
Концесионе накнаде и накнаде за пренамјену пољопривредног земљишта	20% 30%	80% 70%
Водне накнаде	70%	30%
Средства посебних намјена за заштиту од пожара	40% републичка управа цивилне заштите	60% буџет јединица локалне самоуправе
Непорески приходи (ренте, накнаде, административне таксе, комуналне таксе и остали приходи од пружања јавних услуга (Обданиште, библиотека...))	-	100%

Буџетска средства за 2025. годину су планирана у износу од **16.344.820 KM**. Структуру буџетских средстава чине: Буџетски приходи (15.532.304 KM), Примици за нефинансијску имовину (680.000 KM) и Остали примици (132.516 KM).



Буџетске приходи чине:

- Ø Порески приходи
- Ø Непорески приходи
- Ø Трансфери
- Ø Грантови



Порески приходи:

Ø Индиректни порези

Ø Порез на лична примања и од самосталне дјелатности

Ø Порез на имовину

Ø Остали приходи



Непорески приходи:

Ø Концесионе накнаде и накнаде за пренамјену земљишта

Ø Водне накнаде

Ø Накнаде за заштиту од пожара

Ø Накнада за грађење

Ø Приходи од ренте

Ø Комуналне таксе

Ø Административне таксе



Трансфери између или унутар јединица власти

- Ø Трансфери јединицама локалне самоуправе за подршку буџету (неразвијена јединица локалне самоуправе)
- Ø Трансфери јединицама локалне самоуправе за пројекте и активности у области здравствене и социјалне заштите (суфинансирање социјалне заштите утврђене Законом о социјалној заштити)
- Ø Трансфери од ентитета (по записницима Пореске управе)
- Ø Трансфери од јединица локалне самоуправе
- Ø Трансфери од фондова обавезног социјалног осигурања
- Ø Трансфери од осталих јединица власти
- Ø Трансфери унутар исте јединице власти

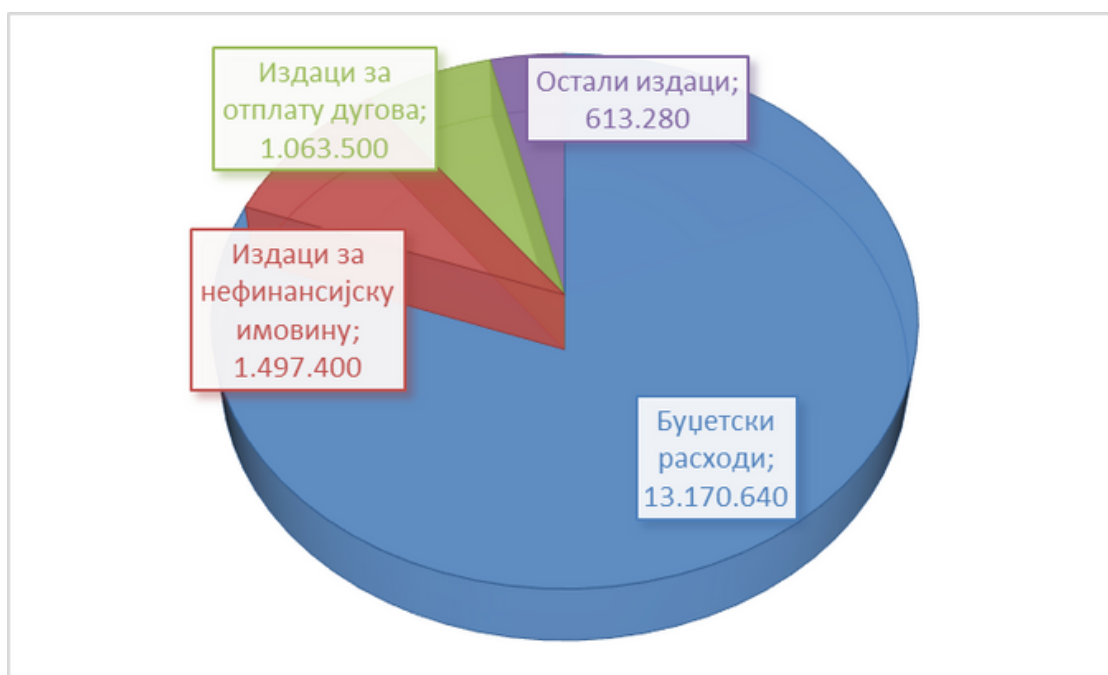
Примици за нефинансијску имовину

- Ø Примици за остале пословне објекте
- Ø Примици за земљиште
- Ø Примици од продаје сталне имовине намијењене продаји

6. БУЏЕТСКА ПОТРОШЊА

Структуру буџетске потрошње чине:

- Ø Буџетски расходи
- Ø Издаци за нефинансијску имовину
- Ø Издаци за отплату дугова
- Ø Остали издаци



Структура расхода

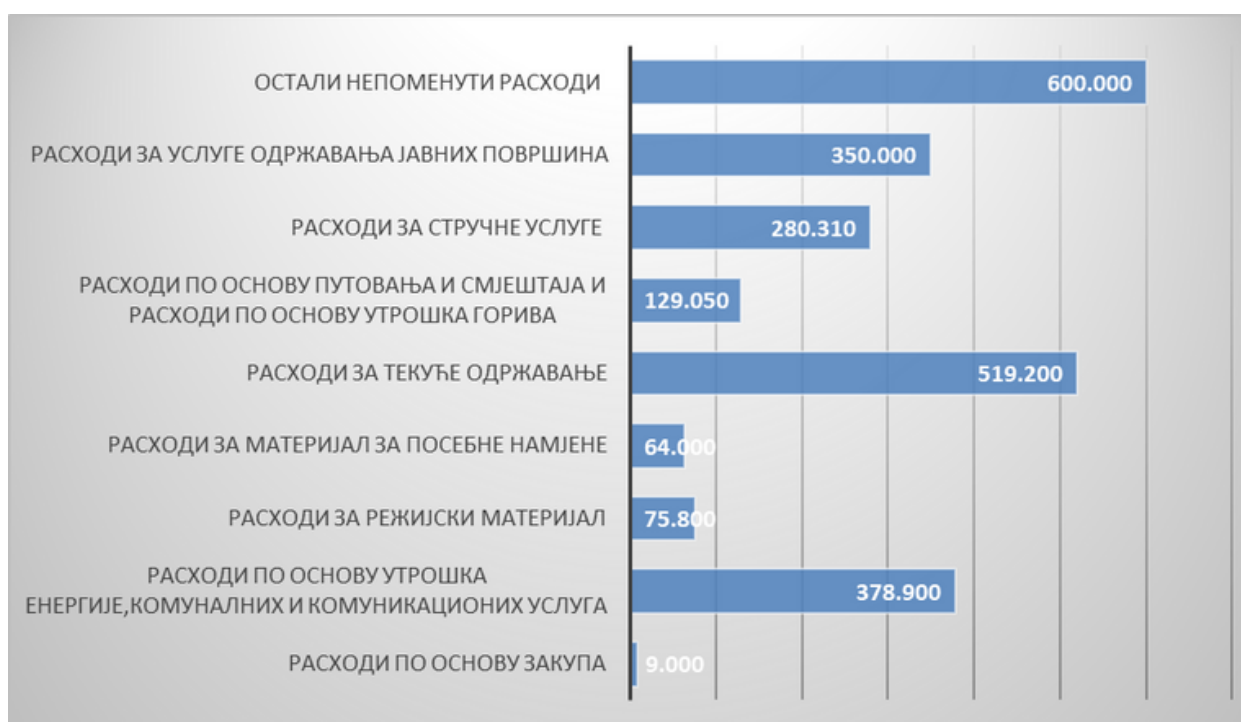
- Ø Расходи за лична примања
- Ø Расходи по основу кориштења роба и услуга
- Ø Расходи финансирања и други финансијски трошкови – отплата кредита
- Ø Грантови
- Ø Дознаке
- Ø Субвенције
- Ø Издаци за нефинансијску имовину (капитални буџет)
- Ø Остали издаци
- Ø Буџетска резерва
- Ø Трансфери између и унутар јединица власти
- Ø Расходи по судским рјешењима
- Ø Расходи по основу камата на зајмове примљене од ентитета

Табеларни приказ структуре расхода:

Ред. Број	Корисници којима се исплаћују грант средства	Износ
1.	Расходи за лична примања	6.738.700
2.	Расходи по основу кориштења роба и услуга	2.740.820
3.	Расходи финансирања и други финансијски трошкови – отплата кредита (главница и камата)	1.413.500
4.	Грантови	811.320
5.	Дознаке	1.982.000
6.	Субвенције	381.000
7.	Издаци за нефинансијску имовину (капитални буџет)	1.497.400
8.	Остали издаци	613.280
9.	Буџетска резерва	60.000
10.	Трансфери између и унутар јединица власти	21.500
11.	Расходи по судским рјешењима	10.300
12.	Расходи по основу камата на зајмове примљене од ентитета (<u>Хитан опоравак од поплава</u>)	75.000
	УКУПНО	16.344.820

Расходи по основу кориштења роба и услуга планирани су у износу од 2.740.820 КМ и чине их:

- Ø Расходи по основу закупа
- Ø Расходи по основу утрoшка енергије, комуналних и комуникационих услуга
- Ø Расходи за режијски материјал
- Ø Расходи за материјал за посебне намјене
- Ø Расходи за текуће одржавање
- Ø Расходи по основу путовања и смјештаја и расходи по основу утрoшка горива
- Ø Расходи за стручне услуге
- Ø Расходи за услуге одржавања јавних површина
- Ø Остали непоменути расходи



Издаци за нефинансијску имовину (капитални буџет) планиран у износу 1.497.400 и чине их:

- Ø Издаци за произведену сталну имовину
- Ø Издаци за прибављање земљишта
- Ø Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и слично

Остали издаци планирани у износу 613.280 и чине их:

- Ø издаци по основу пореза на додату вриједност
- Ø остали издаци
- Ø издаци за отплату неизмиренх обавеза из ранијих година
- Ø остали издаци из трансакција између или унутар јединица власти

Табеларни приказ врсте и структуре осталих издатака

Ред. Број	Врста и структура осталих издатака	Износ
1.	Издаци по основу пореза на додату вриједност	25.000
2.	Остали издаци	5.002
3.	Издаци за отплату неизмиренх обавеза из ранијих година	269.162
4.	Остали издаци из трансакција између или унутар јединица власти	55.000
	УКУПНО	613.280

7. СУБВЕНЦИЈЕ

Ø Субвенције за запошљавање радника (запошљавање радника и набавка опреме)

Ø Субвенције јавним нефинансијским субјектима у области пољопривреде (Подстицај у развоју пољопривреде)

Ø Субвенције јавним нефинансијским субјектима у области пољопривреде (подршка пољопривреди за уређење и побољшање квалитета земљишта у руралним подручјима)

Ø Субвенције јавним нефинансијским субјектима у осталим областима (превоз ученика)

Ø Субвенције јавним нефинансијским субјектима у осталим областима (превоз организација цивилног друштва и ученика на такмичењима)

Табеларни приказ врсте и износа субвенције планираних у буџету за 2025. годину

Ред. Број	Врста субвенције	Износ
1.	Субвенције за запошљавање радника (запошљавање радника и набавка опреме)	70.000
2.	Субвенције јавним нефинансијским субјектима у области пољопривреде (подстицај у развоју пољопривреде)	140.000
3.	Субвенције јавним нефинансијским субјектима у области пољопривреде (подршка пољопривреди за уређење и побољшање квалитета земљишта у руралним подручјима)	20.000
4.	Субвенције јавним нефинансијским субјектима у области пољопривреде (подршка пољопривреди кроз пројекте)	10.000
5.	Субвенције јавним нефинансијским субјектима у осталим областима (превоз ученика)	130.000
6.	Субвенције јавним нефинансијским субјектима у осталим областима (превоз организација цивилног друштва и ученика на такмичењима)	10.000
7.	Субвенције јавним нефинансијским субјектима – остало (комуналне услуге)	1.000
	УКУПНО	331.000

8. ГРАНТОВИ

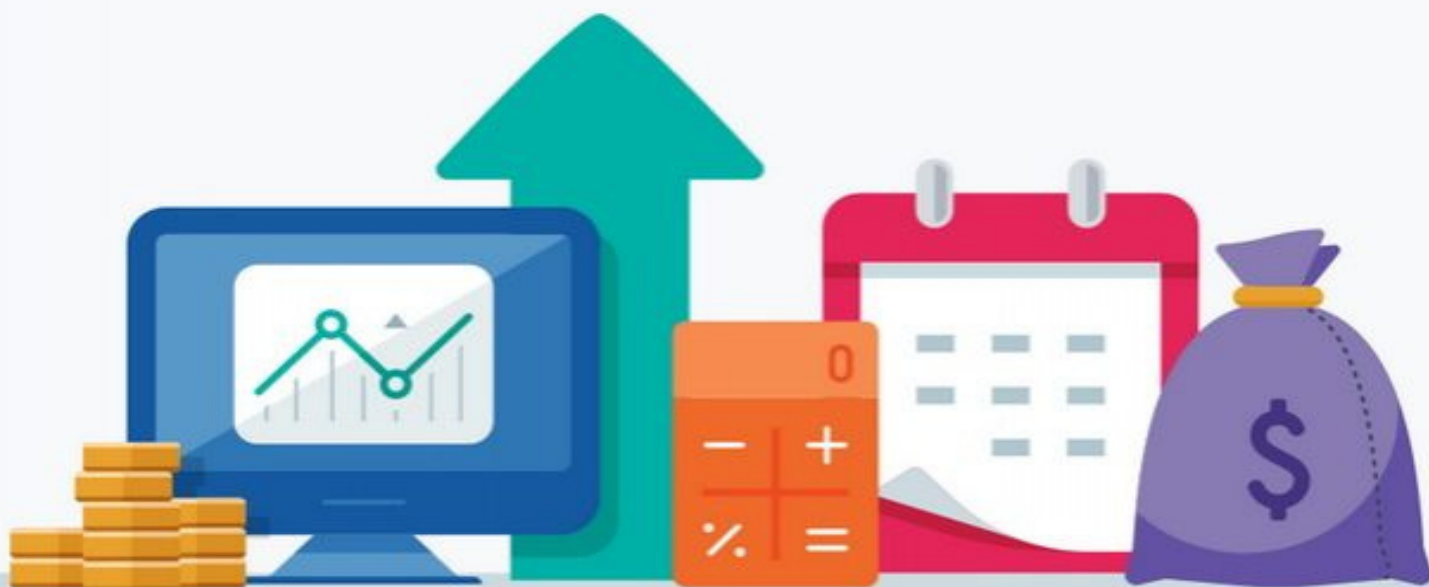
- Ø Општински Црвени крст
- Ø Удружења грађана
- Ø Омладинска банка Шамац
- Ø Удружење пензионера
- Ø Удружење грађана за помоћ лицима са посебним потребама
- Ø Текући грантови- учешће у пројектима Црвеног крста (Пројекат здравље и старење - средства по уговору)
- Ø Спортски савез
- Ø Текући грантови спортским и омладинским организацијама и удружењима (суфинансирање клубова)
- Ø Текући грантови организацијама и удружењима у области културе
- Ø Остали грантови непрофитним субјектима (основне школе)
- Ø Остали грантови вјерским организацијама
- Ø Дом здравља
- Ø Текући грантови политичким организацијама
- Ø Капитални грантови- Борачка организација
- Ø Текући грантови- Борачка организација
- Ø Фонд солидарности
- Ø Текући грантови –Борачка организација (Божичница за борачке категорије)
- Ø Текући грантови –Борачка организација (израда монографије)
- Ø Текући грантови –Борачка организација (израда монографије)
- Ø Остали текући грантови непрофитним субјектима (заједнице етажних власника)

Табеларни приказ врсте гранта и износа планираних у буџету за 2025. годину

Ред. Број	Корисници којима се исплаћују грант средства	Износ
1.	Општински Црвени крст	33.000
2.	Удружења грађана	35.000
3.	Омладинска банка Шамац	15.040
4.	Удружење пензионера	12.000
5.	Удружење грађана за помоћ лицима са посебним потребама	12.000
6.	Текући грантови- учешће у пројектима Црвеног крста (Пројекат здравље и старење - средства по уговору)	60.000
7.	Спортски савез	33.400
8.	Текући грантови спортским и омладинским организацијама и удружењима (суфинансирање клубова)	270.000
9.	Текући грантови спортским и омладинским организацијама и удружењима (репрограма пореских обавеза)	71.880
10.	Текући грантови организацијама и удружењима у области културе	25.000
11.	Остали грантови непрофитним субјектима (основне школе)	12.000
12.	Остали грантови вјерским организацијама	30.000
13.	Текући грантови ЈЗУ „Апотека Шамац“	15.000
14.	Текући грантови политичким организацијама	40.000
15.	Борачка организација -капитални грантови	15.000
16.	Борачка организација -текући грантови	79.000
17.	Фонд солидарности	3.500
18.	Текући грантови – Борачка организација (Божихница за борачке категорије)	4.500
19.	Текући грантови – Борачка организација (израда монографије)	5.000
20.	Остали текући грантови непрофитним субјектима (заједнице етажних власника)	20.000
21.	Капитални грант-АД Водовод и канализација	20.000
	УКУПНО	811.320

9. ТЕКУЋЕ ДОЗНАКЕ

- Ø Дознаке грађанима које се исплаћују из буџета општина (једнократне помоћи)
- Ø Дознаке грађанима (помоћ првачићима)
- Ø Помоћи породици, дјеци и младима (вантјелесна оплодња)
- Ø Помоћи породици, дјеци и младима (незапосленим родитељима са четворо и више малољетне дјеце)
- Ø Капиталне дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета
- Ø Помоћи породицама палих бораца, ратних војних инвалида и цивилних жртава рата
- Ø Помоћи породицама палих бораца, ратних војних инвалида и цивилних жртава рата (бањско лијечење)
- Ø Помоћи демобилисаним борцима за трошкове лијечења од тешких обољења (карцинома) и друге помоћи
- Ø Стипендије
- Ø Текуће дознаке за трошкове сервисних услуга ученика са сметњама у развоју
- Ø Превоз ученика
- Ø Текуће помоћи породици, дјеци и младима (подстицај наталитету)
- Ø Текуће дознаке грађанима- превоз ученика (средња школа-дефицитарна занимања)
- Ø Дознаке грађанима- Издаци у циљу реализације пројекта повратка
- Ø Дознаке грађанима које се исплаћују из буџета општина (помоћ и нега другог лица и стална новчана помоћ)
- Ø Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите (лична инвалиднина)



**Табеларни приказ врсте дознаке и износа планираних
у буџету за 2025. годину**

Ред. Број	Корисници којима се исплаћују дознаке	Износ
1.	Дознаке грађанима које се исплаћују из буџета општина (једнократне помоћи)	60.000
2.	Дознаке грађанима (помоћ првачићима)	20.000
3.	Помоћи породици, дјеци и младима (вантјелесна оплодња)	7.000
4.	Помоћи породици, дјеци и младима (незапосленим родитељима са четворо и више малољетне дјеце)	50.000
5.	Капиталне дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета	15.000
6.	Помоћи породицама палих бораца, ратних војних инвалида и цивилних жртава рата	45.000
7.	Помоћи породицама палих бораца, ратних војних инвалида и цивилних жртава рата (бањско лијечење)	15.000
8.	Помоћи демобилисаним борцима за трошкове лијечења од тешких обољења (карцинома) и друге помоћи	15.000
9.	Стипендије	100.000
12.	Текуће помоћи породици, дјеци и младима (подстицај наталитету)	30.000
13.	Текуће дознаке грађанима- превоз ученика (средња школа- дефицитарна занимања)	16.000
14.	Издаци у циљу реализације пројекта повратка- текуће дознаке	35.000
15.	Дознаке грађанима које се исплаћују из буџета општина (помоћ и нега другог лица и стална новчана помоћ)	1.454.000
16.	Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите (лична инвалиднина)	120.000
	УКУПНО	1.982.000